

Mötesanteckningar från Intressentdialog med fokus på Klimat

22 mars 2016

Swedfund står i begrepp att ta fram en klimatstrategi som ska genomsyra hela vår verksamhet, befintliga investeringar samt nya investeringar. Swedfund bjöd in ett antal organisationer till en intressentdialog för att diskutera och ge synpunkter på form och innehåll.

Agenda

- Välkomsthälsning & introduktion till Swedfund
- Tour de table- introduktion av deltagarna
- Bakgrund till och översiktlig genomgång av Swedfund's Position Paper on Climate
- Dialog/Deltagarnas syn på klimatfrågorna
- Sammanfattning och avslutning

Deltagare

Ulrika Stavlöt, Fores

Maria Johansson, Kvinna till Kvinna

Sven Hunhammar, Naturskyddsföreningen

Mats Eriksson, SIWI

Magnus Emfel, WWF

KPA, SEI och Svenska Kyrkan var inbjudna men kunde tyvärr ej delta

Deltagare från Swedfund

Anna Ryott (VD), Karin Kronhöffer (Director Business Development), Gunilla Nilsson (Senior Investment Manager), Jenny Järnfeldt (ESG Manager), Kristin Sjöblom (Senior Manager ESG Affairs), Karin Thorsson (ESG Manager)

Inledande dialog kring Swedfund och Swedfunds uppdrag

Som ett led i Swedfunds arbete med att ta fram en klimatstrategi deltog Fores, Naturskyddsföreningen, SIWI, WWF och Kvinna till Kvinna i en intressentdialog om klimat. KPA, Svenska kyrkan och SEI var också inbjudna men hade inte möjlighet att delta.

Inledningsvis presenterade VD Anna Ryott Swedfunds uppdrag och arbete. Swedfunds verksamhet ska bidra till målet för Sveriges politik för global utveckling (PGU). I samarbete med strategiska partners ska Swedfund enligt bolagets ägarriktlinjer bedriva verksamhet på ett affärsmässigt sätt och medverka till ekonomiskt, klimatmässigt och miljömässigt samt socialt hållbara investeringar som skapar bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Det kapitaltillskott som erhöles 2016 om 400 MSEK var inte öronmärkt för någon särskild sektor, däremot framgår av regeringens budgetproposition att Swedfunds investeringar inte ska bidra ytterligare till att låsa in utvecklingsländer i fossilberoenden utan istället främja investeringar i hållbara miljö- och klimatlösningar.

I Statens ägarpolicy 2015 framgår att regeringen anser att bolag med statligt ägande ska agera föredömligt inom miljöområdet vilket bl a innebär att bolagen bör sträva efter minskad klimat- och miljöpåverkan genom en hållbar och giftfri resursanvändning. Miljö är en av de sju utgångspunkterna som finns i ägarpolicy för hållbart företagande och Swedfund har hållbarhet som en av tre grundpelare för verksamheten tillsammans med finansiell bärkraft och samhällsutveckling.

Naturskyddsföreningen ställde inledningsvis frågan om hur Swedfund prioriterar mellan de olika länder som det finns möjlighet att investera i samt de utvecklingsaspekter som är en del av uppdraget. Alla delar kan rimligen inte ses som lika viktiga? Swedfund menade att vi analyserar en enskild investerings påverkan utifrån sektor och region för att avgöra var den gör mest nytta. Avgörande för om en investering ska ske är att vi hittat rätt partner, d.v.s. en partner som delar våra värderingar och vill arbeta med våra tre fundament samhällsutveckling, hållbarhet och finansiell bärkraft. Lämpliga investeringar identifieras genom vårt breda kontaktnät där bl.a. andra utvecklingsfinansiärer ingår, vårt kontor i Nairobi samt genom våra kontakter med svenska bolag.

Kvinna till kvinna ställde frågan om det kvinnliga företagandet som inte är lika etablerat i utvecklingsländer och där nödvändiga stödstrukturer för att åstadkomma detta saknas. Swedfund menade att vi genom våra investeringar arbetar för att underlätta kvinnligt företagande bl.a. genom att arbeta med banker, fonder och våra enskilda portföljbolag inom t ex initiativet Women4Growth. Vi genomför även ett aktivt påverkansarbete i relation till andra aktörer och t.ex. de europeiska utvecklingsfinansiärerna för att medvetandegöra och illustrera genom konkreta exempel hur viktigt det är att arbeta med och genom kvinnor för att säkerställa en inkluderande tillväxt.

Den vinst som våra investeringar genererar återinvesteras i nya projekt. Vinstperspektivet är viktigt för att säkerställa att de hållbara företag vi skapar lever kvar efter det att vi lämnat investeringen.

Frågor

Inför intressentdialogen hade Swedfund identifierat fem frågor att diskutera:

1. Givet Swedfund's uppdrag – att bidra till minskad fattigdom genom hållbart företagande – vilka prioriteringar med bäring på klimat bör Swedfund i egenskap av ägare och investerare göra i samband med en investering och under förvaltningsfasen?
2. Hur ska man väga fattiga människors behov av elektricitet för att lyfta sig ur fattigdom och investeringar i förnyelsebara energikällor?
3. Hur definierar ni en klimat investering?

4. Hur ser ni på energieffektiviseringar inom befintliga fossila energikraftverk?
5. Hur ser ni på energieffektiviseringar där den underliggande energikällan (t ex i en tillverkande fabrik) är baserad på ett fossilt bränsleslag?

Naturskyddsföreningen menade att det inte handlade om antingen eller. I frågan avseende klimat är det viktigt att ha ett långsiktigt perspektiv och man söker verka för att all jordens energianvändning ska komma från förnyelsebara källor.

WWF menade att definitionen av en klimatinvestering kan vara en hållbar investering som på ett mätbart sätt bidrar till att minska CO₂-avtrycket. Det är viktigt att använda forskning som en utgångspunkt för en sådan bedömning. Forskning omsatt i en handlingsplan med tydlig målsättning kring var ett bolag borde befinna sig vid en viss tidpunkt. Förändringar i en verksamhet måste göras i en viss takt och i en viss omfattning. Framsteg måste mätas och det var viktigt att mäta på ett enhetligt sätt för att öka möjligheten till korrekta jämförelser också sektorsvis. Viktigt också att ta hänsyn till ny klimatsmart teknologi och skala upp denna. Ett konkret exempel var "science-based target-setting" som använts för transportsektorn där sektorn satt mål tjugo år framåt i tiden vad avsåg CO₂-utsläpp. Intressant var att målen motsvarade hur sektorn kunde bidra till 2-graders målet samtidigt som en jämförelse mot branschen i övrigt visade att index kunde ligga högre än 2 procent. Av detta skäl är jämförelsedelen oerhört viktig. Ur ett långsiktigt perspektiv är en investering i förnyelsebar energi alltid att föredra ur ett klimatperspektiv. Investeringar i fossila bränslen riskerar att slå hårt mot strategiska långsiktiga allokeringar.

Fores menade att klimatprojekt inte ska vara en separat kategori utan att klimathänsyn ska vara självklart i alla projekt. Samtidigt är klimatfrågan för akut för att bara välja sina favoriter. Även om varken CCS eller effektiviseringar av fossil energi är det mest önskvärda är detta nödvändigt för att klara miljömålen. Det viktiga är att inte förlänga livslängden på det som behöver avvecklas och att alltid klargöra vad alternativa användningar av medlen kan åstadkomma. Därtill bör Swedfund maximera andelen förnyelsebart samt undvika nyinvesteringar i fossila bränslen. Genom energieffektiviseringsåtgärder kan man åstadkomma ett minskat behov av fossila bränslen. Samtidigt menade Fores att tillgång till energi är en huvudfråga för att hjälpa människor att lyfta sig ur fattigdom. Fores menade vidare att investeringar i solparker ger jämförelsevis få arbetstillfällen och det är viktigt att göra avvägningar.

SIWI menade att man genom en ansvarfull hantering av vatten kan åstadkomma stora energivinster då det finns en stark koppling mellan vatten och energi. Textilsektorn är ett exempel på detta där energibesparingar kan göras genom minskad vattenanvändning. Med klimatförändringarna minskar tillgången till vatten och genom att i t.ex. en textilfabrik minska användandet av vatten blir produktionen mindre sårbar genom att beroendet av en fluktuerande tillgång till vatten minskar. Det finns en tydlig koppling mellan vattensanitet, energi och viljan att lyfta människor ur fattigdom.

Kvinna till kvinna menade att kvinnor och barn är den grupp som är mest utsatta för klimatförändringarna. De är viktigt att främja kvinnors ägande av resurser långsiktigt och

stödja strukturer som möjliggör kvinnligt ägande. För att främja kvinnors ägande är det viktigt att utgå från en helhetsbild och undvika arbete i stuprör – genusfrågan måste genomsyra allt för att åstadkomma ett bra resultat. Att byta mot förnyelsebar energi borde alltid prioriteras där det var möjligt.

WWF ansåg att energieffektiviseringar är alltid av godo samtidigt som det är av vikt att behålla ett långsiktigt perspektiv och t.ex. inte slå ut en produktion som sysselsätter många och bidrar till fattigdomsbekämpning. Det handlar om att förändra affärsmodeller, öppna för användandet av nya och andra teknologier. Bärkraftiga företag visar vägen för andra företag att det går.

SIWI menade att det är viktigt att fundera på vilka effektivisering vi kan göra idag och vilka vi kan göra långsiktigt. Det är en avvägning att med andra vinster såsom arbetstillfällen där det krävs en helomfattande bedömning.

Fores menade att energieffektiviseringar är av godo så länge dessa inte bidrar till att förlänga produktion med fossila bränslen som annars hade fasats ut.

WWF kommenterade att det är viktigt att titta på vilka sektorer och vilka företag som kan effektivisera direkt och vilka som kan effektiviseras på lång sikt.

Naturskyddsföreningen påpekade att man bör akta sig för att ha en alltför rigid hållning gällande energieffektiviseringar och att det var viktigt att ha en bredare vy. Vidare menade Naturskyddsföreningen att en mer innovativ affärsmodell såsom t ex solenergi genom microgrids många gånger är ett bra alternativ till mer konventionella lösningar och att det är viktigt att analysera möjligheter på ett bredare sätt, med utgångspunkt i region eller en hel by. Det är även intressant att följa hur den gröna klimatfonden utvecklades framöver, är Swedfund ackrediterade? Swedfund är inte ackrediterad och planerar heller inte i nuläget att ansöka om detta främst mot bakgrund av de omfattande resurser som ansökningsprocessen i nuläget kräver.

Karin Kronhoffer, Swedfund avslutade intressentdialogen med att tacka alla representanter från civilsamhället för att de varit med. Sammanfattningsvis fanns det flera områden Swedfund kan dra lärdom av, både i befintliga investeringar samt nya investeringar och i Swedfund's egen organisation.